

НЯХАЙ МАЦНЕЕ САДРУЖНАСЦЬ

Разныя сродкі выкарыстоўваюць імперыялісты, каб вярнуць сваю эканамічную і палітычную уладу ў краінах, якія вызваліліся ад каланіяльнага гнёту. Гэта замаскіраваная «дапамога» і распальванне нацыянальнай варажасці, захопніцкія войны і дагаворы, подкупы і тэрор, падрыўная дзейнасць і іншае.

Але Суданская дзяржава, як і многія іншыя арабскія краіны, з першых дзён свайго існавання заняла цвёрдыя антыімперыялістычныя пазіцыі. Яна праводзіць прагрэсіўную унутраную і знешнюю палітыку. У сіл рэакцыі няма ніякіх перспектывы. Залог гэтаму — умацаванне і ўсё большае развіццё сяброўскіх, брацкіх адносін арабскіх краін і Савецкага Саюза. Гэта і ёсць усепераможны ленынізм на практыцы. Арабскія народы разумеюць, што СССР дапамагае, дапамагае і будзе дапамагаць іншым краінам у барацьбе за мір, свабоду, роўнасць, дружбу і братэрства паміж народамі свегу. Яны упэўнены, што далейшае развіццё барацьбы супраць сусветнага імперыялізму, за мірнае суіснаванне народаў зямлі можа быць дасягнута толькі шляхам аб'яднання ўсіх прагрэсіўных сіл свету на чале з першай у свеце краінай сацыялізма — Саюзам Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Няхай і надалей мацнее салідарнасць працоўных свету.

С. ШАХІН (Судан),
студэнт юрфака, член савета дружбы.

НАЗАЎСЁДЫ ЗАСТАНЕЦА Ў ПАМЯЦІ

Напярэдадні ленынскага юбілею в'етнамскі аспірант **Кхонг Дзінг Хонг** абараніў кандыдацкую дысертацыю. Развітваючыся з універсітэтам, ён прынёс у рэдакцыю пісьмо, адрасаванае сваім савецкім сябрам: Сёння выязджаю з Мінска на радзіму, але ўсё, што атрымаў я ў гэтым го-

ВЯСНА ПРАЦОЎНАЯ

Незвычайная і урачыстая сёлетняя вясна. Яна прынесла шмат працоўных перамог і цяпер крочыць па краіне, прасякнутая усенародным уздымам, які так ярка праявіўся ў сацыялістычным спаборніцтве ў гонар ленынскага юбілею.

Цяперашняя вясна ў жыцці нашага ўніверсітэта адзначана вялікім узнагародан — Ленынскім юбілейнай Ганаровай граматай ЦК КПСС, Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, Савета Міністраў СССР і ВЦСПС.

Напярэдадні свята вясны, міру, салідарнасці адбылося і яшчэ многа цікавых падзей. Ленынскі юбілею былі прысвечаны шматлікія урачыстыя сходы, лекцыі, тэарэтычныя канферэнцыі.

На гістарычным факультэце ўдзельнікі канферэнцыі прафесарска-выкладчыцкага саставу прысвяцілі свае даклады развіццё навуковай дзейнасці прафесараў, значэнню яго работ у распрацоўцы канкрэтных гістарычных праблем. У вельмі цікавым паведамленні «У. І. Ленын і рэвалюцыйны ўздым у

Германіі» прафесар Г. М. Трухноў паказаў У. І. Ленына як найвялікшага інтэрнацыяналіста і сябра нямецкага народа.

Вядома, што Уладзімір Ільіч праводзіў вялікую цікавасць да жыцця балгарскага народа, уважліва сачыў за яго рэвалюцыйнай барацьбой. Аб ролі Ленына ў лёсе балгарскага народа расказаў у сваім дакладзе дацэнт Д. Б. Мельцар.

На факультэце журналістыкі цяпер праходзіць абарона дыпломных работ студэнтамі-завочнікамі.

Мікалай Варакса працаваў над тэмай «Ленынскіх заветаў перамога». Яго дыпломная работа атрымала самую высокую ацэнку членаў камісіі. М. Варакса працуе ў аддзеле прамысловасці газеты «Савецкая Беларусія». І таму не выпадкова, што яго зацікавіла тэма развіцця эканомікі рэспублікі ў святле ленынскіх ідэй. Працуючы над дыпломнай, ён у той жа час рыхтаваў па гэтай жа тэме артыкулы, якія перыядычна друкаваліся на старонках «Савецкай Беларусі». Кожны з

іх меў сваю асаблівую, арыгінальную форму.

Каб напісаць гэтыя матэрыялы, маладому журналісту давялося пабываць на шматлікіх прамысловых прадпрыемствах нашай рэспублікі, сустрэцца з рабочымі, інжынерамі, кіраўнікамі заводу і фабрык.

У ленынскім лакоі на нарыхтоўчым факультэце часта з'яўляюцца студэнты, прадстаўнікі розных краін свету, якія вучацца ў нашым універсітэце. Тут яны абмяркоўваюць планы культурна-асветніцкіх мерапрыемстваў, вечару інтэрнацыянальнай дружбы, дыскусуюць аб прычытах кнігах, прагледжаных кінафільмах (здымак уверх злева).

На сцэне актавай залы галоўнага корпусу з вялікім поспехам прайшла прэм'ера спектакля студэнцкага тэатра «Казка аб праудзе» М. Алігер.

Напружаная работа артыстаў-аматараў над кіраўніцтвам заслужанага артыста Аляксандра Міхайлавіча Озерава атрымала высокую ацэнку усваляваўчай студэнцкай аўдыторыі.

«Ленін — наша сіла, знанне і оружжы» — пад такім лозгам у читальнай зале галоўнага корпусу адбылася канферэнцыя чытачоў, на якой выступілі студэнты біяфака, фізфака, матфака, філфака — Маргал'ва, Проніна, Гнядая, Барадзін, Сіманюская і іншыя.

А ў інтэрнаце па Паркавай магiстралi з вялікім інтарсам студэнты ўдзельнічалі ў канферэнцыі «У. І. Ленын і замежная літаратура», якую падрыхтавалі супрацоўнікі бібліятэкі і выкладчыкі — загадчык кафедры замежнай літаратуры дацэнт Б. П. Міцкевіч і дацэнт Д. П. Багрова.

У читальных залах, на курсах адбыліся тэматычныя агляды літаратуры, дыскусіі па новых кнігах.

Падрыхтоўка да Першамай, да вялікіх і малых культурных і грамадскіх падзей не выключыла настойлівай вучобы. І таму па-ранейшаму людзям у читальных залах і кабінетах: студэнты заўзята авалодаюць навукай. Свята і праца крочаць побач.

радзе, на беларускай зямлі, назаўсёды застанецца ў маёй памяці. У гады вучобы ў аспірантуры я атрымаў ад вас не толькі веды, навывкі работы навуковага работніка, але і пачуццё сяброўскіх адносін.

Вы дапамаглі мне зразумець, як бы пабудаваны ў вашай краіне сацыялізм і

оудуецца камунізм, якімі з'яўляюцца савецкія людзі, выхаваныя партыяй У. І. Ленына, наколькі вялікая дапамога першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян народаў, якія змагаюцца за мір, Дэмакратыю і сацыялізм ва ўсім свеце.

За ўсё гэта я хачу выказаць глыбокую падзяку і ўдзячнасць рэктару, прарэктару, дэканам і намеснікам дэканаў па навучанню замежных грамадзян, сваному навуковаму кіраўніку прафесару В. Г. Вафіядзі і усім таварышам. Ніколі не забуду вас, Беларусь і БДУ.

Юбілейная, да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Ленына, абарона маёй дысертацыі прыносіць мне вялікі гонар і шчасце.

Дазвольце, калі ласка, мне перадаць вам павагу і гонар час прывітанне.

Кхонг Дзінг Хонг.

ШАПРАЦАВАЛІ ВЫДАТНА

Больш тысячы прадстаўнікоў матэматычнага факультэта заўзяты працавалі ў час юбілейных нядзельнікаў. Студэнты, выкладчыкі, супрацоўнікі выканалі вялікую работу. Яны прыводзілі да парадку тэрыторыю гарадка трактарнага завода і парка імя 50-годдзя БССР і КПВ, капалі траншэі для пракладкі лініі сувязі, працавалі ў лясніцтве і ў інтэрнатах.

На здымках: вось як спрытна распраўляецца з дрэвамі акадэмік Ф. Д. Гахаў; стараюцца не адстаць ад яго і студэнты Бабак, Дзенісюк, Шафранскі, Піўчык.

СЁННЯ І Ё БУДУЧЫМ

Для чалавека, які ўпершыню трапіў ва ўніверсітэцкі вылічальны цэнтр, многае пакажацца незвычайным і нават загадкавым, хоць у разуменні матэматыка і фізіка ўсё тут так, як і павінна быць у любой установе такога роду, забяспечанай сучаснай тэхнікай. Электронная машына «Мінск-2»? Ну і што. Гэта амаль учарашні дзень, бо ўніверсітэцкая «Мінск-2» ужо мадэрнізавана тут жа ў вылічальным цэнтры і выпускае зварот да яе з любога месца тэрыторыі БДУ.

Цяпер кафедра электронных матэматычных машын сумесна з калектывам ВЦ распрацоўвае мнагапультную сістэму. Першыя вынасныя пульты ўжо ўстаноўлены на чацвёртым паверсе галоўнага корпуса ў класе праграмаванага навучання. А ўсяго іх будзе некалькі дзесяткаў. Студэнты і вучоныя атрымаюць больш шырока магчымасці для рашэння разнастайных задач.

Многа творчасці і працы ўкладлі ў гэту работу галоўны інжынер ВЦ Яўген Васільевіч Канаваляў і галоўны інжынер кафедры ЭММ Аляксандр Іосіфавіч Тарнопальскі. Цяпер распрацоўваецца матэматычнае забес-

печэнне мнагапультнай сістэмы, складаюцца праграмы для класа праграмаванага навучання. Плённыя намаганні тут супрацоўнікаў В. В. Бірукова, В. І. Адамовіча, Л. У. Калацкай.

Нядаўна якраз з гэтым напрамкам дзейнасці ВЦ знаёміліся прадстаўнікі раду вуну з тым, каб пасля ўкараніць гэты цікавы вопыт у сябе.

Але не толькі справамі вучэбнымі заняты калектывы вылічальнага цэнтры. Тут ядзёцца сур'ёзная навукова-даследчая работа, ствараюцца вопытныя узоры арыгінальных прыбораў і наладжванню для патрэб вытворчасці.

— Група нашых праграмістаў актыўна ўдзельнічала ў стварэнні матэматычнага забяспечання для машын, выпускаемых заводам імя Арджанікідзе, — расказвае начальнік ВЦ дацэнт А. М. Аранскі. — Сумесна з работнікамі АН БССР і завода падрыхтавана некалькі зборнікаў навуковых работ.

Распрацавана таксама праграма для машыннага планавання вытворчых працаў на запарожскім заводзе «Камунар», які выпускае малалітражныя аўтамабілі. Работа гэта ўкаранёна.

Вынікам шматгадовага супрацоўніцтва з СКБ аўтаматых ліній з'явілася сістэма аўтаматызаванага праектавання шпіндзельных каробак. Работа гэта эканамічна аправадзана на Лейпцыгскім кірмашы і ўдастоена залатога медаля і дыплама выстаўкі.

Група фізікаў ВЦ ў апошні час паспяхова займалася ўкараненнем сродкаў вылічальнай тэхнікі ў народную гаспадарку. У г. Горкім, напрыклад, на заводзе «Рухавік рэвалюцыі» знайшлі прымяненне дзве канструкцыі, якія забяспечваюць вялікую эканомію вытворчых работ супрацоўнікі ВЦ Г. І. Шпакоўскі і М. А. Карагаеў падрыхтавалі дысертацыі.

Высокую ацэнку атрымаў аўтамаат для прамервання тканей, створаны па заказе Калінскага камвольнага камбіната пад кіраўніцтвам І. А. Лукашыка.

Тут жа, у вылічальным цэнтры, распрацаван аўтамаат для пераўтварэння графічнай інфармацыі ў лічбавую, які рэзка павысіў эфектыўнасць сродкаў вылічальнай тэхнікі. Па гэтай тэме таксама абаронена дысертацыя начальнікам аддзела эксплуатацыі Г. К. Афанасьевым.

Другі год група інжынераў і матэматыкаў-праграмістаў упершыню ў СССР рашае задачы стварэння электроннай АТС і кіруючай машыны

для электронных аўтаматых тэлефонных станцый (навуковы кіраўнік Я. В. Канаваляў). Першы этап паспяхова завершан, аванпракт здадзён заказчыку. Закончыцца гэта работа прыгатаваннем вопытнага узору і складаннем задання на распрацоўку серыйнай машыны.

Нельга не сказаць хоць бы каротка і яшчэ аб адной надзвычай працаёмкай і арыгінальнай рабоце — уводзе ў строй машыны «Мінск-23», якая была па сутнасці занова зманціравана на аснове заводскай дакументацыі. Гэта машына прызначаная для эканамічных разлікаў, яе можна будзе выкарыстаць для рашэння задач сацыялагічнага характару.

З адкрыццём ва ўніверсітэце факультэта прыкладнай матэматыкі яшчэ больш павялічваецца аб'ём вучэбнай работы.

У перадавайскія дні на вылічальным цэнтры, які і ва ўсіх ўніверсітэцкіх службах, шмат клопатаў — ад навуковых да чыста вытворчых.

А. АЛЕНІЧ.

На здымку: галоўны інжынер В. В. Біруков, інжынер Л. У. Калацкая (на пераходным плане за пультам кіравання «Мінск-2»), галоўны інжынер А. І. Тарнопальскі і кандыдат навук Г. К. Афанасьеву за наладжваннем мнагапультнай вылічальнай сістэмы. Фота Д. Чаховіча.

ЮБІЛЕЙНАЯ АДЗНАКА

Па дарозе у Палац культуры трактаразаводцаў старшыня праўлення клуба БДУ Васіль Літвінка не то жартуючы, не то сур'ёзна кінуў у бок кіраўніка аркестра: — Міхаіл Аркадзевіч, дарэмна мы вязем прыз, усё роўна ён будзе наш. — Наш! Наш! — амаль у адзін голас падтрымалі студэнты.

— Хваліцца яшчэ рана. Канкурэнты сур'ёзныя, — адказаў Міхаіл Аркадзевіч Лісіцын.

Пакуль члены рэспубліканскага і гарадскога журы юбілейнага конкурсу народных аркестраў займалі свае месцы, на сцэне ішлі апошнія прыгатаванні. Адну за другой бярэ ў рукі Міхаіл Аркадзевіч домры, балалайкі. «Ля, ля» — і ў адказ гучыць баян, звяніць струна балалайкі, быццам перасыпаюць шкельцы, гуслі, цымбалы. Здаецца, ніякая сіла не збярэ гэтыя разнастайныя гукі ў адзін матыў. Але вось лёгкі ўзмах рукі дырыжора — і зала напуняецца шырокай, раздольнай «3-за вострава на стрэжань», якую змяняе хуткая, задорная «Уздоўж ды па рачаньцы». Гэта аркестр выканаў фантазію на дзве рускія народныя песні. Члены журы ставяць добрыя адзнакі, а ў гэты час зала зноў напуняецца цудоўнай танцавальнай мелодыяй, у якую, быццам арнамантам, упляліся матывы беларускай калыханкі.

Не адрознілася шматлікаму калектыву студэнцкага аркестра так па-маста-

цку выконваць разнастайную праграму. Творчы росквіт яго звязан з гісторыяй, з біяграфіяй кожнага удзельніка аркестра.

Усё пачалося адразу пасля вайны. Студэнт філалагічнага факультэта ўніверсітэта М. Корсак арганізаваў невялікую групу аматараў народных інструментаў. Пазней, калі кіраўніком аркестра стаў Міхаіл Аркадзевіч Лісіцын, калектыву пачаў выступаць ужо не толькі на сцэнах Беларусі, але і далёка за яе межамі.

У пяцідзятая гады аркестр пастаянна ўдзельнічаў ва ўсіх аглядах, фестывалях, дэкадах самадзейнага мастацтва. Ужо ў 1957 годзе на Беларускай фестывалі моладзі і студэнтаў калектыву аркестра ўзнагародзілі дыпламам I ступені. Гэта быў першы крок да сапраўднага майстэрства.

Дыпламы атрымлівалі удзельнікі аркестра і на другой дэкадзе беларускага самадзейнага мастацтва, і на ўсесаюзным фестывалі, прысвечаным 50-годдзю Савецкай улады. А ў 1965 годзе аркестру было прысвоена званне народнага.

З гэтага часу калектыву ўжо выступаў з самастойнай праграмай у Маскве, Ленінградзе, Кіеве, Адэсе, Калінінградзе і іншых гарадах. Ганаратца студэнты, што ў іх канцэртах прымаюць удзел салісты тэатра оперы і балета, радыё, тэлебачання — народная артыстка СССР Т. Ніжнікава, заслужаная артыстка рэспублікі

А. Саўчанка, С. Данілюк, Л. Златава, Ю. Смірноў.

Ёсць у аркестра і свае салісты. Гэта студэнты Ларыса Чапурко, Яўген Басаў, Анатоль Злобіч, Людміла Лагерная, Барыс Іваноў, супрацоўнік ўніверсітэта Яўген Сафанаў.

Вось на сцэне студэнт чацвёртага курса гістарычнага факультэта Анатоль Злобіч. У суправаджэнні аркестра ён выконвае рускія народныя песні «Калінку» і «Хутарок». Анатоль ужо чатыры гады выступае з аркестрам. Ён дыпламант конкурсу салістаў вуну краіны.

Шырока, перадаючы запаветнае пачуццё, Яўген Сафанаў спявае «Расію». З поспехам выконвае на дудцы варыяцыі на беларускія тэмы Святлана Татур. Каштоўны падарунак атрымаў за тонкае, ажурнае выкананне «Салаўя» Аляксандра Барыс Іваноў.

Высокае выканаўчае майстэрства студэнцкага аркестра з'яўляецца вынікам шматгадовай працы на рэпетыцыях, настойлівасці і ўмення яго кіраўніка М. А. Лісіцына. Не так проста працаваць з такім калектывам. Амаль кожны год мяняецца чвэрць яго асноўнага саставу. Але музычнае майстэрства расце, яшчэ з большай сілай захапляе слухачоў. Нездарма, падводзячы вынікі агляду, старшыня рэспубліканскага журы Іосіф Іосіфавіч Жыновіч адзначаў, што сёлета рост аркестра вельмі значны, асабліва наглядна

выдзяляецца разнастайнасць рэпертуару.

— У нашага кіраўніка Міхаіла Аркадзевіча ёсць нейкая свая струна, якой ён прываблівае чалавека. Толькі адзін раз варта пабыць на рэпетыцыях, як, лічы, што ўжо на увесь час вучобы ва ўніверсітэце застаўся з аркестрам, — гаворыць студэнтка біяфака Ліда Аншакова.

Трэба дадаць, што не толькі для Ліды аркестр стаў родным і блізім. Даўно ўжо закончыў універсітэт Уладзімір Стукач.

Працуе зараз інжынерам на адным з заводаў Мінска, але па-ранейшаму ходзіць на рэпетыцыі. Два гады таму назад прывёў ён сюды і малодшага брата, васьмікласніка Сашу, які зараз добра іграе на кантрабасе.

Не забываюць свой аркестр і аспірант Ю. Шчарбак, намеснік дэкана філалагічнага факультэта М. Піпчанка.

Часам чуе Міхаіл Аркадзевіч папрукі ў свой адрас ад бацькоў маладых аматараў народных інструментаў. «Нашы дзеці ўжо, мабыць, не фізікі, не матэматыкі, а музыканты», — гавораць яны. Але не згаджаецца з імі кіраўнік, бо факты гавораць іншае:

амаль кожны чацвёрты член аркестра — выдатнік вучобы. Юра Шынкаў атрымлівае стыпендыю імя Карла Маркса, а студэнтка біялагічнага факультэта Наташа Калеснікава — ленынскі стыпендыят.

Журы юбілейнага конкурсу-агляду народных аркестраў прысудзіла другі раз пераходны вымпел «Лепшаму народнаму аркестру БССР» студэнцкаму калектыву ўніверсітэта. Члены аркестра атрымалі дыпламы I ступені. Гэта высокая юбілейная адзнака студэнтам за развіццё народнага мастацтва.

М. ДРОЗД.

На здымку: спявае Я. Сафанаў. Фота М. Нечыпарэнкі.

СПОРТ

НА БЛАКІТНЫХ СЦЕЖКАХ

У саборніцтвах ўніверсітэта па плаванні, якія праходзілі ў адным з лепшых басейнаў краіны, прынялі ўдзел прадстаўнікі сямі факультэтаў. Сярод жанчын пераможцамі ў розных відах плавання аказаліся Р. Кабярынюк (фізфак), В. Каўрыга, Міхайлава (біяфак), сярод мужчын — В. Сямёнай, П. Мінец (хімфак), С. Лучык (журфак), Н. Рачкевіч (фізфак).

Эстафету 4x100 вольным стылем сярод мужчынскіх каманд выйгралі студэнты фізфака.

Камандныя месцы размеркавалі наступным чынам: I — фізфак, II — хімфак, III — журфак, IV — філфак, V — біяфак, VI — юрфак, VII — геафак. Асабліва хочацца адзначыць каманду пераможцу фізічнага факультэта, у якой лепшым чынам спалучаецца вопыт ветэранаў і задор маладых плыўцоў.

В. СОБАЛЕВА.

У ПРЫЗЁРАХ

На закончыўшы першынстве рэспублікі па мастацкай гімнастыцы каманда ўніверсітэта заняла трэцяе месца, набраўшы 66 ачкоў.

У асабістым заліку выпускніца ўніверсітэта майстар спорту Таццяна Філімонава заняла другое месца, прайграўшы студэнтцы першага курса педагогічнага інстытута імя А. М. Горкага Ані Ваўчэцкай, якая і стала чэмпіёнкай.

ПАПУЛЯРНАСЦЬ РАСЦЕ

У рэспубліканскім Доме фізкультуры прайшло асабіста-каманднае першынство ўніверсітэта па цяжкай атлетыцы. Сіламі мераліся 7 факультэтаў. Саборніцтва былі арганізаваны добра, і ў гэтым вялікая заслуга студэнтаў фізічнага і юрыдычнага факультэтаў, якія прынялі актыўны ўдзел у судзействе.

У выніку упартай барацьбы першае месца заняў фізічны факультэт, другое — гістарычны, трэцяе — матэматычны. Сла-

бейнымі былі юрысты і хімікі.

На саборніцтвах было паказана нямала добрых вынікаў і асобнымі спартсменамі. З поспехам выступілі студэнт фізфака В. Сасункевіч і аспірант кафедры педагогікі і псіхалогіі М. Яноўскі. Яны паказалі нормы, блізкія да нормы кандыдата ў майстры спорту.

Папулярнасць цяжкай атлетыкі расце з году ў год. Узяць хоць бы такі факт. У мінулым годзе

выступалі каманды толькі 5 факультэтаў, у складзе якіх было 45 чалавек, а сёлета ўдзельнічала ўжо 7 факультэтаў, выставіўшых 60 спартсменаў. Коўкасць зацікаўленых гэтым відам спорту расце, але запрасыць іх на трэніроўкі немагчыма: адсутнічае свая спецыялізаваная зала. Мне здаецца, што ўніверсітэту даўно пара яе мець.

О. САУНІН, галоўны суддзя саборніцтваў, выкладчык кафедры фізвыхавання і спорту.